

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnine in oznanila (inserts) vsprejema upravnistvo in ekspedijca v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 226.

V Ljubljani, v torek 3. oktobra 1899.

Letnik XXVII.

V škripcih.

Zgodovina avstrijske ustave še ni doživela dolgotrajnejše in navarnejše krize, kakor je sedanja. Podlegla so ji tri ministerstva; parlament je zagazil v smradljivo močvirje, iz katerega se v sedanji obliki ne izkoplje nikoli več; strankarske strasti in narodnostni prepiri so dobili revolucionarni značaj; nasprotstvo med narodi je do skrajnosti napeto. Ta dejstva so največjega pomena za bodočnost avstrijske države; to so znamenja, ki nam obetajo povsem novo ero v ustavnem življenju avstrijskem: ali se dogodi najhujši državni polom, ali pa se nebo zjasni in zopet zavladajo zdrave razmere v državi.

V vsaki evoluciji je treba izrednih sredstev, da se iztrebi plevel, ki ovira gospodarski in politični napredek in ki povzroča nered in nemir.

In takih, prav radikalno izrednih sredstev je treba Avstriji, da si opomore iz sedanjih presilnih zmešnjav. Toda takih ne bo imelo na razpolago uradniško ministerstvo, ki nima v sebi pogojev življenja.

Kakšno nalogo ima to uradniško ministerstvo? Prva točka njegovega programa je razveljavljenje jezikovnih naredb. Zamašiti hočejo s tem usta nemškimi nacionalnim volkovom. Ne pomislijo pa, da je odprava jezikovnih naredb le prvi grizljaj, katerega zahtevajo nemški nacionalci: a od jednega samega grizljaja še nihče ni postal sit! Nacionalcev si s tem činom torej ministerstvo še nikakor ne bode pridobilo. Pač pa si ustvari s tem še mnogo hujšega sovražnika — v Čehih, kateri so radi jezikovnih naredb tako pokorno služili dosedanji vladi. — Če je to kaka pridobitev — naj razume, kdor more. Proti Čehom vladati v Avstriji pa bo težko šlo.

Pa vzemimo slučaj, da novo ministerstvo srečno izvede svoje poslanstvo, t. j. da odpravi jezikovne navedbe in dožene volitve v delegacijo. Kakšen uspeh je pač to za sedanje zmedene avstrijske razmere: kakor bi izlil žlico vode v morje. Kajti ako nima država vlade, ki se opira na zanesljivo, delavno državnozborsko večino, potem je ves trud zaman, kajti vsaka gospodarska prenova je nemogoča — Pred vsem bi bilo treba čvrstega, delavnega državnega zbora, ki bi imel smisel za socialno delo. Po sedanjem volilnem redu je to popolnoma nemogoče. V prvi vrsti je treba torej novega volilnega reda. Za to misel se ogreva „Information“ in pravi: Ideja, da bi volili državne zastopnike dež. zbori, je otročji anahronizem. To bi bilo ravno tako, kakor če bi v namen, da se izognejo železničnim nesrečam, odpravili železnice in bi se zopet vrnil k nekdanjemu poštnemu vozu. Jedno sredstvo je, da se sedanje mizerije radikalno odpravijo. Odpravi naj se Badenijeva volilna prenova s svojo peto kurijo in upelje naj se splošna volilna pravica. Na ta način bi odletela premoč nemške napredne stranke, nemških nacionalcev in drugih levičarjev. Preobrazila bi se precej tudi mladočeska stranka, ki bi pač nekaj mandator zgubila na češke realiste in soc. demokrate. Tudi Poljaki bi morali v tem slučaju računati na to, da vzraste število rusinskih poslancev na kakih 15 do 20. Res je sicer, da bi se število socialnih demokratov-poslancev pomnožilo na 30 do 40 mož. Toda tega se ni treba strašiti, kajti socialni demokratje bi bili mnogo prej pripravljeni za resno gospodarsko delo kakor sedanji nemški nacionalci. V nemškem državnem zboru je 10% poslancev socialnih demokratov. In to ne škoduje parlamentu prav nič. Socialni demokratje delajo tam kakor ščuke v ribnjaku in

preprečijo marsikatero nesmisel, ki bi jo sicer napravile druge stranke. Ni se treba torej bati splošne volilne pravice; sedanji državni zbor naj se razpusti, oktroira naj se nov volilni zakon, razbite in porazene stranke naj pa kriče, kolikor se jim ljubi. Novi parlament bi glasoval za imuniteto in vršil zajedno z vlado avstrijsko realno politiko. To je izhod, ki vodi jedini resnično na prosto, a drugi vodijo le še globlje v močvirje.

To je zdrava misel, katera, ako bi se izvedla, lahko naredi med narodi mir in podeli državi zopet ugled, katerega je zgubila vsled notranjih homatij. Ali jako malo upanja je, da bi se sprijaznil s to mislijo oni vladajoči zistem, za kateri so akutne razmere — anahronizem.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. oktobra.

Ministerska kriza v Avstriji je bila včeraj proti večeru konečno vendar le rešena po preteku desetih dnij. Dolgo časa je grof Clary zbiral okrog sebe može ter jih nagovarjal, naj prevzemo jedno izmed izpraznjenih mest, toda večkrat je bil njegov poskus brezuspešen, največ preglavice mu je pa provzročala oddaja finančnega portfelja. Še včeraj popolne se ni definitivno vedelo, kdo bo nadalje upravljal avstrijske finance. Proti večeru se je pa stvar zasukala na bolje, ker se je sekcijski načelnik baron Kniazolucki odločil za vsprejem tega mesta. Imena ostalih ministrov so že znana. Nove ministre imamo pravzaprav le štiri, namreč: Clary, Koerber, Kindinger in Chledovski; Wittek in Welsersheimb sta člana prejšnje vlade, Hartel, Kniazolucki in Stibral so pa samo voditelji posamičnih ministerskih resortov. Današnji dunajski uradni list objavlja imena novih mož, ki so danes dopoldne ob 10. uri po-

LISTEK.

Parabole.

Spisal J. Jørgensen.

Zdravnik.

(Po Ernestu Hello.)

Zdravnik stoji ob bolniški postelji. Bolna je ženska, soproga, mati. Otroci plakajo v sosedni sobi. Mož sledi pozorno vsakemu izrazu na zdravnikovem obrazu. Skupno ostavita bolniško sobo in gresta v možovo pisarno.

»Kaj mislite, doktor?« vpraša soprog in oče v strahu.

»Slučaj je zanimiv,« razlaga zdravnik. »Bolezen je posegla naglo in močno krog sebe in proizvela znake, ki so lastni epidemiji. Bolezen je prav dobro izražena, prav karakteristična.«

»Doktor,« reče on, »kaj naj storimo?«

»Kaj naj storimo?« odgovori zdravnik počasi. »Čemu naj bi se kaj storilo? Mislil sem, da govorim s prosvitljenim, resnično prostomiselnim človekom... Vse razumeti, mislim jaz, se pravi, priznati vsemu svojo opravičenost, in jaz smatram kot čisto prazno vero, da bi bilo zdravje dragocenejše, nego bolezen. To sta dve različni stanji,

katerih jedno je prav tako naravno, kakor drugo. Zdravje in bolezen sta naravna proizvoda, ravno tako, kakor čednost in pregreha, ali kakor vitri-jol in sladkor. Zdi se mi čisto zastarelo, da bi se hotel za to ali ono potezati; po mojem bi bila borniranost, boriti se proti bolezni in nadomeščati jo z zdravjem.«

Ubogi soprog in oče posluša z odprtimi usti; lasje se mu ježe. Zdravnik pa mirno nadaljuje:

»Bolezen ima vrh tega še mnogo več vsebine, kakor zdravje. Uči nas spoznavati nove vtise, obogati nas z mnogobrojnimi občutki, o katerih zdrav človek niti ne slutiti. Zdravje je jednako-lično in dolgočasno, bolezen je polna zanimivih prigodkov.«

»Tu je n. pr. kolera — ona provzroča krče, katerih bi Vi brez nje ne bili spoznali. Vam se gnjusi, ker se gnjusi drugim; to je nevredno slobodnega duha. Izvanredno zanimivo je imeti kolero, in enkrat morate to poskusiti.«

»Tu je tudi davica — ona provzroča prav posebne otekline v grlu, otekline, kakoršnih ne premore zdravo stanje.«

»Seveda — za kolero in za davico se umrje, s tem je pa dotičnik tudi okusil sadove od drevesa spoznanja, o katerih zdravi ničesa ne ve.

»Vidite, moj ljubi gospod, da je ves fanatizem, vsa intolerantnost daleč od mene. Jaz ne preklinjam ničesar in nikogar. Zdravje in bolezen sta mi jednako ljubi, oba sta prava otroka naše velike matere, večne narave.«

»Upam, da razumete moje misli; izšle so iz resničnega, odkritosrčnega prostomisljenja. Jaz nisem — kakoršni so tako mnogi zdravniki — nekak sodnik krivovercev, ki iztreblja ubogo bolezen z ognjem in mečem. Vse, kar se ne strinja s pravilom, vse, kar ni vsakdanje, je pak vzbujalo vselej mojo simpatijo. Zdravje je skrajno filistersko, reprezentuje srednjost, simbolizuje poštenega navadnega človeka. Različne bolezni pa — te krive vere proti zdravju — stoje kot izražene osebe, kot ponosni, posebni, uporni individui; priznam očitno, da mi te najbolj ugajajo. Oprostite torej, ljubi gospod, da se nočem pečati z Vašo gospo; moja načela mi tega ne pustijo; smatral bi se za obskurnega človeka, ko bi kaj tacega storil.«

Čudni zdravnik se mirno poslovi in odide. Mož pa ostane in strmi kakor okamenel za njim. V sosedni sobi jokajo otroci glasneje. In notri v bolniški sobi umira njihova mati brez pomoči.

ložili prisego v cesarjeve roke. Ob enem se je pa tudi poslovilo dosedanje Thunovo ministerstvo. Že sestava novega ministerstva kaže, da bo vladalo le nekaj mesecev in da posebno mesta načelnega, finančnega in trgovinskega ministerstva kmalu zasedejo nekoliko stalnejši možje. Morda se računa na to, da bo s prvo polovico novih mož zadovoljna nemška levica, za desnico so pa rezervirana ravnokar imenovana, sedaj samo začasno spopolnjena mesta. Novo Clary-jevo, recte Koerberjevo ministerstvo potemtakem ne bo dolgo životvarilo v tej sestavi.

„Linzer Volksblatt“ o položaju. Imenovani list se peča, kakor seveda vsi drugi, v svoji zadnji številki obširneje z avstrijsko krizo in naglašja, da je ravno dolgotrajnost krize najboljši dokaz, kako lahkomišljeno so oni postopali, ki so pričakovali in napovedovali rešitev splošne avstrijske krize od demisije Thunovega kabineta. Jednak dokaz nam podaja seveda sestava novega uradniško-liberalnega ministerstva. Nadalje pravi imenovani list: Zmešnjava je večja, kakor je bila kedaj poprej. Thunov padec in imenovanje liberalnega uradniškega ministerstva so najbližnji vspehi nemške „Gemeinbürgschaft“ in s tem seveda prevzemo nase odgovornost vse levičarske stranke. Težko nam je, da moramo omenjati tega dejstva, toda čast naše stranke zahteva in konstatovati moramo, da smo imeli mi prav takoj iz početka, in da so bili napačno poučeni oni, ki so menili, da res morejo ribariti v kalni vodi nemške celokupnosti. Sicer se bo pa zjasnilo tudi to obzorje, o tem smo trdno prepričani. Novo uradniško ministerstvo se bo moralo brigati tudi za dunajske razmere in tedaj se bo pokazalo, kako naglo in dobro funkcionira nemška celokupnost. Volilne reforme, ki jo je sklenil nižje-avstrijski deželni zbor, ne more odobriti nobena vlada, ki kolikor toliko koketuje z liberalci. Dejstva toraj izrekajo svojo sodbo in mi nimamo prav nikakega povoda obžalovati svoje sedanje taktike. Dunajska židinja piše samozavestno: „Levica jednostavno ne mara desniškega kabineta“. Je li to ustavno? Sicer pa novi vladi nikakor ni poslano z rožicami. Ako ne bo vsega dovolila levičarjem, ji bodo ti očitali, da ima tajne zveze z desnico, ako jim bo pa ustregla v vsakem oziru, je na desni ne bomo marali. Na potrpežljivost desniških krogov so delali velike, da prevelike račune, česar bi ne bili mogli storiti z nobeno večino na svetu, najmanj pa z liberalno. Toda gotovi krogi naj ne gredo predaleč. Pomni naj, da stoji za večino večina avstrijskih narodov, in nikar ne pozabijo, vsaj pol avstrijskih Nemcev. Tendenciozna laž je, ako se vedno naglašja, da je vse nemško prebivalstvo na strani levičarjev. — Tem besedam pač nimamo dostaviti prav ničesar drugega nego, naj bi se vse desniške stranke spominjale teh resnic in po njih ravnale takoj, da ne bo prepozno.

Nagli sod in obsedno stanje v Belemgradu je z včerajšnjim dnem popolno odpravljeno in prebivalstvo bo zopet vsaj svobodno dihlo. Vendar se pa nagli sod ni mogel posloviti brez nove žrtve. Obsodili so zadnji dan drugega višjega svečenika Barjaktaroviča, ki je seveda ravno tako ali pa še manj zagrešil kot njegov drug, ki je tudi žrtva naglosodne — recimo justice. Sedaj pa »justica« več ne deluje, ker je že vse »podelano« in ni nikogar več, ki bi mu mogli do živega in ki bi jim bil količkaj na potu. Sedaj bo seveda mir, tako pravi uradno glasilo. Toda miru v Srbiji ne bo prej, dokler ne bodo pomiloščeni vsi obsojeni, ki po nedolžnem tiče v verigah.

Transvalsko-angleska vojska bo baje še le danes oficijelno napovedana, tako je v nedeljo trdil transvalski diplomatski agent v Haagu dr. Leyds. Mogoče je sicer še vedno, da ne pride do pravcate vojske, ker je pričela z nekakim posredovanjem nizozem. kraljica Viljemina, ki pa sedaj še ni dosegla nikakega uspeha. No Buri ne čakajo, kaj bo dosegla kraljica-posredovalka, marveč store, kar jim velevala ljubezen do rodne zemlje. Vse tri dežele: Transval, Oranje in Natal, se pripravljajo na odločilen trenutek. Buri imenovanih dežela so že zasedli vse važnejše postojanke ob mejah, posebno veliko pozornost pa obračajo na železnično cesto, ki vodi iz D'Urbana v Natalu v Transval, katero so zastražili na jedni strani Buri, na drugi pa natalski prostovoljci. V D'Ur-

banu, glavnemu pristanišču vzhodnega obrežja afriškega, se bodo izkrcali Angleži in ob imenovani železnici bo brez dvoma najnovejše bojišče. Zato so pa kar najbolj zasedena vsa najvažnejša mesta. »To je naš ultimatum«, so klicali v soboto nekateri člani ljudskega zbora, spremljajoč navdušene bojovníke, ki so voljni, kakor pravijo, s pomočjo natalskih prostovoljcev pometati v morje vse angleške vojake.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. oktobra.

(Cesarjev god) bodo jutri praznovali po vsej državi s slovesnimi božjimi službami, katerih se udeležijo šolska mladina in zastopniki raznih uradov. V tukajšnji stolnici bode jutri tem povodom slovesna sv. maša ob 10. uri. V šentpeterski cerkvi pa bode ob 9. uri sv. maša, katere se udeležijo tukajšnja vojaška posadka.

(Osebnosti.) C. kr. profesorji gg. M. Žakelj in M. Pleteršnik na tukajšnji višji gimnaziji in E. Ziakowski na državni realki z novim letom vstopijo v sedmi plačilni razred. — Začasnim voditeljem c. kr. strokovne šole v Kočevju je imenovan A. Eppich. — Davčni praktikant R. Binter je premeščen iz Novega mesta v Radeče.

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.) Č. g. Josip Dostal, trnovski kapelan v Ljubljani, je imenovan za knezoškofijskega tajnika. V Trnovu pride č. gosp. Viktor Koechler, kapelan v Šmartnem pri Litiji, v Šmartno pri Litiji č. g. Janez Štrukelj, kapelan na Krki, na Krko č. g. Jakob Kleindienst, semeniški duhovnik. Č. g. Josip Lavrič, kapelan v Višnji gori, pride za II. kapelana v Sent Jernej, na njegovo mesto č. g. Franc Erzar, novomašnik. Č. g. Anton Zore, sem. duhovnik, je nameščen za kapelana v Fari pri Kostelu. Č. g. Josip Erker, kapelan v Mokronogu, je premeščen v Črmošnjice, na njegovo mesto pride sem. duhovnik, č. g. Josip Brajec. Valetudinarij č. g. Martin Nemanič pride za kapelana v Čatež ob Savi.

(Premeščen je) č. g. Franc Finžgar, ekspozit pri sv. Joštu, za mestnega kapelana v Škofji Loki.

(»Narod« v precepu.) »Narod« se še vedno zvija. Sedaj pa je poklical na pomoč Korla Slanca, in Korel Slanec se v dolgem »Poslanem« pridruža, da ni oderuh. Imenitno! Kakor torej iz tega, da je na Francoskem kak advokat oderuh, ne sledi, da bi bil Korel Slanec na Kranjskem tudi oderuh, tako iz tega, da je morda na Francoskem kak samostan kaj zagrešil, tudi ne sledi, da so kranjski samostani krivi. Če torej vam ni ljubo, če ne pustimo Korla Slanca zmirom, pustite tudi vi kranjske samostane zmirom! »Narod« je poklical na pomoč tudi »liberalnega duhovnika«, in ta mu je pisal, da je pozabil, v katerem letniku je našel tisto stvar. Revež! Imel je »Analecta Romana« v rokah, preštudiral je vse, kar je bilo tam na obširno povedano, posnel je na kratko vso stvar, zapomnil si je strani, zapomnil številko, a letnik mu je — ušel iz spomina. K ordinariatu pa pravi, da se boji zopet iti po list, ker bi ga »potem imeli in ubili.« Revež! »Narod« nam očita, da o samostanskih nerednostih samih ne govorimo. Ne govorimo, ker ne vemo, koliko je resnice, a koliko zlaganega. Stvar je mogoča, torej je ne moremo a priori tajiti. »Narod«, ki je stvar tako bahato in oblastno objavil in »citiral«, ima dolžnost dognati dokaz. To je menda vendar opravičena zahteva! — Kar se tiče rimskih kardinalov, je »Narod« res poskusil zopet nov dokaz, ki mu pa spet ne dela časti. Najprej pravi, da rimski kardinali tako žive, da ne morejo shajati s 100.000 lirami na leto, in »ker jih nobeden nima«, nadaljuje, so podkupljeni, in da bi nihče ne dvomil, pravi, da je to »notorično«. To je imeniten dokaz: Zlaži se, iz laži izvede posledice, še enkrat se zlaži, potem pa reci, da je to notorično! Pripraven način! Vsa čast takemu »liberalnemu« duhovniku! Častitamo »Narodovemu« uredništvu na takih sotrudnikih! — Ker »Narod«, ki tistega časnika, kakor sam pravi, še nikdar videl ni, vendar še vedno močno sumi, da je bila tista stvar v četrtem fasciklu letošnjega letnika »Analecta Romana«, razpoložili smo ta fascikelj v uredništvu vsakemu svobodno na pogled! Upamo, da si ga Malovrh

pride ogledat, ker se »liberalni duhovnik« tako boji, da »ga ne bi imeli in ubili!«

(Blagoslovljenje spomenika cesarici) se je vršilo preteklo nedeljo v Lukovici. Po petih litanih in sprevodu popisal je neštevilnemu ljudstvu g. dekan Bizjan v lepem govoru namen spomenika. Napis na spomeniku, katerega je napravil tukajšnji kamnosek g. Ig. Čamernik, je mojstersko delo in se glasi: »V spomin smrti cesarice Elizabete 10. septembra 1898 in petdesetletnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. 2. decembra 1898. — Postavili občani«. Ko je govoril še lukoviški župan g. Mlakar, šlo je ljudstvo k g. Slaparju, kjer se je vršil občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda in posvetovanje županov za zgradbo železnice skozi Lukovico do Celja. Na občnem zboru Ciril Metodove podružnice je bil izvoljen stari odbor. Mej prosto zabavo je pel mešani zbor društva »Zarja«. G. učitelj Marolt z Brda se je pokazal kot vešč dirigent. Hiše so bile v zastavah in zvečer razsvetljene.

(Družbinski večer »Slov. kršč. soc. zveze«.) V nedeljo zvečer se je trlo občinstva v »Kat. Domu«. »Zveza« je svojim članom priredila ob prosti vstopnini družbinski večer z bogatim, raznovrstnim vsporedom. V ime »Zveze« je pozdravil občinstvo č. g. Evgen Lampe. Veleodlično so sodelovali pevci tukajšnjega »Kat. društva rokodelskih pomočnikov« pod vodstvom slovenskega skladatelja g. Sachsa. Tako dovršenega petja že davno nismo čuli na odru »Katol. Doma«. Vsa čast in iskrena hvala g. pevovodji in pevcem za njihovo nemalo požrtvovalnost! Občinstvo jim je neprenehoma ploskalo in se kar ni moglo naslišati divno prednašanih pesmij. Sosebno je ugajal prekrasno sestavljeni »Venec narodnih slovenskih pesmij«. Bučen smeh je izvalil g. Ložar s kupleti: »Mesto in vas«. G. Ložar ima temperament pravega igralca, njegova drastična komika mora razgreti tudi najbolj železne živce. Kuplete je moral ponavljati in pridejati še »beračkovo pesem«, katero je moral tudi ponoviti. Nastopil je »Dramatični odsek« »Zveze« ter predstavljal burko »Štempihar mlajši«. Igrali so živahno. Gospodični Erženovi ste se kakor po navadi najbolj odlikovali, g. Pirnat je bil zelo čestitljiv šolski voditelj, izboren v maski in igri, g. Mihajlovič je Štempiharja dobro posnemal ter je z lahkoto vzdigoval najtežje uteži, sluga g. Habič je občinstvo ves čas vzdrževal pri najboljši volji, g. Nučič in Virens sta vrlo spopolnjevala igranje. Igro je vodil g. Trtnik, ki je res najbolj zaslužen, da se more »Zveza« ponašati z dobrim gledališčem. — Kakor smo čuli, pripravlja »dramatični odsek« sedaj izvirno dr. Krekovo igro: »Pravica se je izkazala«, potem burko »Roparji v Kravji dolini« in prekrasno »Mlini pod zemljo, ali zadnji dnevi paganstva v Rimu«. Vsekakor najzabavnejšo točko večernega vsporeda so priredili po predstavi gg. Grobelnik, Andrej Bončar, Ložar, Koželj in Jelovšek. Pokazali so »koncertno kapelo«, ob katere produkcijah se je razvila nepopisna zabava. Vspored je zaključil znani »Židožerec« iz Trsta, ki je z laterno magico predstavil dolgo vrsto slikovitih naravnih čudes in komičnih skupin. — Prihodnjo sredo priredi »Zveza« v društvenih prostorih predavanje.

(Dijaškega lista »Zore«) upravnik se je vrnil s počitnic. Uljudno prosi, da blagovolijo gg. naročniki lista nemudoma poravnati zaostalo naročnino za l. 1899. Prva številka letnika 1899/1900 izide koncem oktobra. Istemu upravniku se tudi lahko pošlje eventuelno starešnina za akademično društvo »Danica«. Naslov upravnika: B. Remec, Dunaj XVIII. Theresiengasse 38. III.

(K »Slovenski krščanskosocijalni zvezi«) so nadalje pristopila društva: »Podporno društvo sv. Jožefa« v Trzinu, »Katol. društvo rokodelskih pomočnikov« v Št. Vidu pri Ljubljani in »Katol. izobraževalno društvo« v Križah pri Trzinu. — Odbor prosi vsa društva, na katera je poslal pozive, da se skoro odzovejo, ker mora odbor takoj prirediti priprave za organizacijski shod.

(Musica sacra.) V sredo je v čast najvišjemu godu Nj. Veličanstva cesarja pontifikalna maša v stolni cerkvi ob 10. uri: Instrumentalno mašo in honorem s. Francisci Seraphici je zložil Anton Foerster, graduale Ferd. Schaller, offertorium Fr. Ks. Brücklmayer. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Cecilijino mašo v C-dur

zl. Fr. Schöpf, graduale »Os justi« zl. A. Foerster, ofertorij »Veritas mea« J. B. Tresch.

(Iz Mekinij pri Kamniku.) Tukajšnji rojak, veleč. g. Jurij Jan, častni kanonik in bivši dekan v Dolini pri Trstu, je v letošnjem poletju v svoji rojstni vasi Godiš dal sezidati lično kapelo lurske Matere Božje (za kacic 100 oseb prostora). Altar in jamo (groto) iz lepega bistrškega kamna ter kip lurske Marije je prav lično in hvalevredno izgotovil kamniški kipar g. Tondič. Dne 24. sept. smo v slovesnem sprevedu prepeljali Marijino soho v Godiš, spremljano od Marijine mladeniške in dekliške družbe z gorečimi svečami ter obilno vernega ljudstva. Voz, na katerem je bila Marijina soha s 6 belooblečenimi dekleti, ki so soho držale, je bil z belim blagom oblečen in ves s zelenjem, venci in rožami prepleten, res lepo delo sobnega slikarja g. Ulčarja iz Kamnika. Ob vozu je šlo več Marijinih hčera v modrih oblekah s svečami. Na roženvenško nedeljo je blagoslovil veleč. g. dekan kamniški, Janez Oblak, spremljan od sosednjih obč. gg. duhovnikov kapelo ter služil ondi prvo sv. mašo. Dobrotniku veleč. g. kanoniku Juriju Janu pa, ki je z obilnimi stroški v proslavo Marijino postavil malo, pa lično svetišče, je okoliško ljudstvo iz srca hvaležno. Plačnik naj mu je Bog na prošnjo Marijino!

(Petdesetletnica) praznoval je, kot smo že včeraj omenili, preteklo nedeljo tovarnar gospod Alb. Samassa. Ob trideset let na 10. uro zbralo se je oboje v palači jublanta, od koder so skupno, na čelu g. Samassa z družino, odkorakali v cerkev sv. Florijana. Božjo službo je opravil pred. g. kan. Rozman. V cerkvenem govoru je omenjal razvoja tovarne in delavnosti gospoda jublanta, s katero si je pridobil svetovnoznano ime, ter govoril o razmerju mej njim in delavci. Vse to ima se pa g. jublant zahvaliti božji previdnosti. Oboje, osobito delavce, opozarja g. govornik na složno delovanje s svojim gospodarjem in sv. katoliško cerkvijo. Vidno ginjeno je bilo vse po tem govoru. Po sv. maši odkorakali so v krasno ozaljšano »Zvonarno«. Pred kipom svojega očeta g. Ant. Samassa nastopi gospod jublant ter v daljšem govoru riše delavcem razvoj tovarne. Leta 1849. nastopil je v tovarni svojega očeta kot praktikant, delalo se je z osmerimi delavci, a danes jih je nad 100 in 50 strojev; omenja tudi spolnitve livanja zvonov, kar je tovarno na tako visoko stopinjo spravilo; v dokaz zato je bila trdka na večjih svetovnih razstavah odlikovana. Gospod govornik hvali zvestobo svojih delavcev, na katere je ponosen. Spominja se tudi, da ima med svojim obojem dva gospoda, katera tudi danes praznujeta 25letnico, odkar delujeta v tovarni, to sta gg. knjigovodja L. Friedrich in inženir Čermak. Konečno se poslovi od svojih delavcev, naglašajoč, da sedaj izroči tovarno svojemu sinu Maksu Samassi, in priporoča solidarnost in zvestobo delavcev napram novemu gospodarju; v spomin bode pa med delavce razdelil darila. V imenu delavcev častita jublantu najstarejši delavec gosp. Strel, kateri že 46 let v tovarni služi. Gospod knjigovodja Friedrich zahvali se v imenu celega oboja za prejeta darila, katera so vse presenetila. Ob 12. uri imeli so delavci skupno kosilo pri »Virantu«, kamor je tudi gospod jublant došel. Zabavalo in rezgovarjalo se je živahno. Gotovo ostane ta dan Samassovim delavcem v trajnem spominu.

(Jugoslovanski »match«). Ferkovič, člen kolesarskega društva »Sloven« v Zagrebu, napovedal je vsem hrvatskim in slovenskim kolesarjem »match« na dirkališču. Ferkovič je znan kot izvrsten dirkač in vprav zategadelj ni našel med hrvatskimi dirkači tekmovalca. Člen kluba slovenskih biciklistov »Ljubljana« I. Iros, kateri je pred kratkim prekosil v Berlinu pri dirki amaterjev vse tekmovalce, se je odzval Ferkovičemu pozivu. »Match« Ferkovič Iros se je imel vršiti dne 1. oktobra t. m. v Zagrebu na dirkališču I. hrvatskega društva biciklistov, toda zaradi nekaterih ovir se ni izvršil v Zagrebu, marveč se vrši dne 8. t. m., med dirko kluba slovenskih biciklistov »Ljubljana« na ljubljanskem dirkališču. Preložitve tega »match« iz Zagreba v Ljubljano je klubu slovenskih biciklistov »Ljubljana« jako pogodu, ker mu bo s tem dana prijetna prilika, pokazati ljubljanskemu občinstvu tekmovalce dveh v obče priznanih slovanskih dirkačev. Po večjih mestih, kjer se vrše take borbe, se zbirajo ogromne

množice ljudstva in navadno so dirkališča natlačena polna. Zanimanje za tekmovalce je nepopisljivo. Tu vidiš, kako se vse navskriž stavi na zmagovalce, kako posameznik pritiska z nogo ob tla, kot bi hotel s tem pomagati svojemu privržencu pred konkurenta, tam zopet damo, ki kakor po taktu kima z glavo, kakor pritiskata tekmovalca na stopala; ko pa sta tekmovalca prevzela cilj, se vse oddahne, kakor bi med dirko ne bilo dihalo ali pravzaprav, kakor bi se ne bilo upalo dihati. Da se zmagovalcu, ki po dokončani borbi vozi navadno še en krog, delajo s pozdravi, ploskanjem dolgotrajne ovacije, se ume samo po sebi. Dirko in dirkače je treba nepretrgoma in točno zasledovati, ker le tedaj se ima od dirke užitek in le na ta način se gledalec zadovolji.

(Kaker stari pojejo, tako živkajo mladi.) »Vse za svobodo in narod! Komaj se je naš mili slovenski narod otresel prvih suženjskih spôn, da se je malce osvobodil tujčevega jarma, grozi ga do cela vkloniti sebi pogubonosni klerikalizem, ki je zanesel boj med brati že v vse slovenske pokrajine. Narod rešiti iz njegovih mrež, dovesti ga do s v o b o d n e m i s l i — je naloga razumništva. In tako razumništvo izhajaj iz »Slovenije«. — Tako vabi predsednik abiturijente v »Slovenijo«. Vodene fraze! Lepa inteligenca bo to, ki se uči od — Malovrha!

(Iz Celja) se nam poroča: Na podlagi tiskovnega zakona § 19 zahtevam na Vaš članek »Shod v Vitanji« z dne 15. Sept. t. l. nasledni popravek: Ni res, da bi bil med tolpo, ki je kričala pri shodu poslanca Žičkarja kričal, skakal in pljuval, kakor najhujši fakin, c. kr. nadgeometer Emanuel Martiny. Res pa je, da sem bil jaz c. kr. nadgeometer Emanuel Martiny tistega dne službeno v Vitanji, in sem se le radi meni ne ljube družbe oddaljil, brez da bi vedel, kjer se bode vršilo zborovanje, iz gostilne ter šel svojo pot in le grozni naliv prisilil me je, da sem iskal zavetja pod streho v bližini te hiše. Nikogar pa nisem bil v družbi socijalnih demokratov oziroma navzočih razgrajalcev. — Celje, dne 29. septembra 1899. Emanuel Martiny, c. kr. evidenčni nadgeometer. — Op. vred: V stvar popravka samega se ne spuščamo, ker bo o tem vedel povedati naš gosp. dopisnik, pač pa moramo reči, da si gosp. nadgeometer s popravki ne bo ničesar pridobil na časti, ako jih bo sestavljal v taki slovenščini!

(Kdo vlada na Primorskem?) Za minolo nedeljo je bilo napovedano birmovanje v Piranu. Že nekaj dni preje so se širile govorice, da piranski lahoni pripravljajo demonstracije ob prihodu tržaškega škofa mons. Šterka. In zakaj? Tržaški »Piccolo« pripoveduje, da je piranski žup. s propovednice naznanil sv. birmo, ob enem pa dostavil, da bode ob tej priliki mil. škof posvetil dva nova slovanska duhovnika. Po vsem lahonskem gnezdju se je raznesel glas o dveh slovanskih novomašnikih in to je bil baje povod agitaciji za demonstracije. Piranski župnik in dva kanonika pa sta se v soboto odpeljala v Trst ter škofu pojasnila razmere. Vseled tega je birmovanje v Piranu izostalo. Vsa stvar se nam zdi skoraj neverjetna. A če je vse to res, potem res moramo zopet vprašati: Ali smo sploh še v Avstriji, ali ima laška, izdajavska klika res že neomejeno oblast? To je že škandal!

(Iz Pazina), 1. oktobra. Letošnja trgateg je splošno jedna od slabjših, a vender ne tako slaba, kakor so napovedovali laški in za njimi nemški časopisi. Tako je n. pr. novina »L'Istria« razglasila pred dvema mesecema, da v Istri ni nič grozdja, a sedaj se hvali, da ima Poreščina v tem oziru jako dobro letino. To je bila nepoštena spekulacija laških trgovcev, da bi bilo cenejše grozdje, kar se je tudi dogodilo. Navadna cena je od 7 do 9 kr., a lani je bila od 9 do 12 kr. V južni Istri in v primorskih krajih je trgateg pri koncu, okolica Pazina trga te dneve. Grozdja splošno ni obilno, a nekoje občine so pridelale lep sad. Novo vino kupuje se po 15, 16 in 17 kr. boljše kakovosti. — Več o tem zvedo kupei tudi lahko pri županstvu v Pazinu.

(Resnica oči kolje.) Tržaški »Indipendente« se je jako razkoračil nad nami, ker smo povedali o lačnem italijanskem »generalu« Garibaldiju — resnico. Očita nam tudi nevednost, češ, da niti ne vemo, kako je Menotti Garibaldi na raznih bojiščih že — kazal pete. Priznamo radi, da ničesa ne vemo o »slavnih činih« italijanskega klativiteza,

to pa vemo, da Menotti išče slave in zaslug za italijansko domovino. Slavni general si je ogledal Trst in okolico ter izmislil načrt, po katerem bi bilo mogoče razširiti italijansko mejo. Toda, dragi »Impertinente«, na uho ti povemo, da naj le pride tvoj »slavni« general s svojo armado. Bežal bode, kakor v grško-turški vojski, da ga niti senca ne bode dohajala. Capito!

(Mesečni pregled.) Minoli mesec kimovec je bil povsem moker in srednje topel. — Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 11°6', ob dveh popoldne 18°7', ob devetih zvečer 14°0', tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 14°8', v soglasju z normalom. — Opazovanja na tlakomeru dajo povprek 733.9 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 2.1 mm pod normalom. — Mokrih dni bilo je vsega skupaj 18, padlo je pa 260.4 mm dežja.

(Razpisuje se) mesto poštnega odpravnika na c. k. poštнем uradu v Rovtah, okraj Logatec, proti pogodbi in kavciji 200 gld., letna plača 200 gld., uradni pavšal 60 gld. in letni pavšal 550 gld. za vzdržavo jednokratne vozne pošte med poštним uradom v Rovtah in onim v Dolenjem Logatcu. Prošnje v teku treh tednov na poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

(Žrebanje srečk.) Pri žrebanju Rudolfovih srečk je dobila glavni dobiček 10.000 gold. vrsta 3357, št. 30; 2000 gld. vrsta 457, št. 49; 1200 gld. vrsta 2975, št. 1.

Društva.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca septembra 1899 uložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 688 strank 150.569 gl. 91 kr. 644 strank pa vzdignilo 220.571 gl. 97 kr., v III. četrtletju dovolilo se je 131 prošnjikom posojil na zemljišča v znesku 1.011.572 gl.

(Mestna hranilnica v Radovljici.) V mesecu septembru 1899 je 151 strank uložilo 20.299 gld. 99 kr., 94 strank vzdignilo 12.155 gld. 88 kr., 24 strankam se je izplačalo posojil 9575 gld. — kr., denarni promet 82.969 gld. 75 kr.

Telefonska in brzojavna poročila.

Novo ministerstvo.

Dunaj, 3. oktobra. Cesar je vsprejel demisijo celega Thunovega kabineta ter imenoval štajerskega namestnika Clary-ja za poljedelskega ministra in mu poveril začasno predsedstvo v ministerskem svetu. Nadalje je imenoval Welsersheimba vnovič za domobranskega ministra, Witteka za železniškega ministra; Körber je imenovan za notranjega, predsednik tržaškega deželnega nadsodišča Kindinger za pravosodnega in ministerjalni svetnik Chlen-dowski za gališkega ministra. Sekcijskemu načelniku Hartelu je poveril cesar vodstvo naučnega, seke. načel. Stibralu vodstvo trgovinskega in seke. načel. Kniaziolekemu vodstvo finančnega ministerstva. — Dosedanjemu ministerskemu predsedniku grofu Thunu je podelil cesar veliki križ reda sv. Stefana, ministrom: Wittek, Ruber, Bylandt-Rheidt, Kaizl, Jedrzejovic in Dipauli pa red železne krone prve vrste.

Dunaj, 3. oktobra. »Wien. Ztg.« objavlja 17 cesarjevih lastnoročnih pisem, s katerimi cesar vsprejema demisijo Thunovega kabineta ter jim podeljuje označene redove, in imenuje nove ministre. V pismu grofu Thunu se cesar s hvaležnostjo spominja ne-sebične požrtvovalnosti in udanosti, s katero je služil grof Thun cesarju v najtežavnejših razmerah. Za to in za vestno spolnjevanje vseh dolžnosti mu izreka cesar svoje popolno priznanje. Tudi ostalim odstopivšim ministrom izreka cesar svoje priznanje in naznanja Ruberju in Bylandt-Rheidtu, da jima bo poveril druge službe.

Dunaj, 3. oktobra. Cesar je danes dopoldne ob 10. uri zaprisegel novoimenovane ministre.

Dunaj, 3. oktobra. O novem uradniškem ministerstvu in po njem ustvarjenem položaju se izražajo oficijozni in levičarski listi umevno zelo laskavo. »Fremdenblatt« naglašja, da mora narodnostni povodnji slediti treznost in premišljenost, ter opominja Čehe, da more le ustavna pot zakonodaje

dovesti češki narod do trajnih pridobitev. — „N. Fr. Presse“ dvomi, da bi ostale desniške stranke sledile event. brezobzirni opoziciji češkega kluba. „N. Wien. Tagblatt“ meni, da bi se vsaka stranka pregrešila zoper političsko viteštvo, ako bi hotela ovirati pot novim ministrom. — „D. Volksblatt“ svari katoliško ljudsko stranko in Poljake, naj se nikar ne vprežejo v naznanjeno ostro opozicijo mladočeškega kluba. — „Ostd. Rundschau“ izjavlja, da bo vlada neovirano lahko izvedla volitve v delegacijo in nagodbene predloge, ako bo v prestolnem govoru dala slovesno poročstvo za Nemce. — Tudi Adlerjeva „Arb. Zeitg.“ je pricapljala za temi oficijoznimi in poloficij. listi. Piše namreč, da bi se v sedanjih razmerah komaj našli bolj zmožni možje, kakor so novi ministri. — Vse drugačna je pa „Vaterlandova“ sodba. List pozdravlja samo Clary-ja kot odličnega, dobrohotnega moža, kateremu želi, da se mu posreči v smislu cesarjeve želje pomiriti viharje in primoči k plodonosnemu delu. — Vsi češki listi brez izjeme pa zavzemajo napram novi vladi že znano stališče in pozivljajo državnozborsko delegacijo, naj si brezpogojno poišče svoje mesto v opoziciji.

Dunaj, 3. oktobra. Nemško-liberalno časopisje v zvezi s socijalno-demokratskim bi sicer rado, a ne more skriti veselja, da je zmagała pri rešitvi krize poulična nemška obstrukcija. — Vladna glasila poučujejo Čehe, da je le parlamentarnim potom zanje mogoč napredek, dasi se je ravnokar pokazalo, da odločuje le neparlamentarno uporno postopanje. — Isti listi se vesele, da sta v novem kabinetu dva Poljaka, upajoč, da bode poljski klub podpiral kabinet ter s tem nemško-liberalnim strankam pomagal do večine. — Slovanski, vzlasti češki listi, napovedujejo odločen odpor proti sedanji vladi, ki ni izraz obstoječih parlamentarnih razmer. — Izvrševalni odbor mladočeške stranke skliče nemudoma vse zaupnike na posvet. Vpliv zastopnikov češkega naroda bo tem večji, ker so ž njimi solidarni tudi poslanci češkega veleposestva.

Praga, 3. oktobra. Glasilo načelnika češkega kluba dr. Engelna pravi, da morajo češki zastopniki nastopiti najodločnejše

proti vsaki vladi, ki po diktatu Nemcev razveljavi jezikovne naredbe, ter dokazuje, da je najbolj pametno, ako sedanji češki poslanci odlože mandate, ker so podlegli v veliki borbi, ter da naj narod odločuje, kateri možje naj ga v novih razmerah zastopajo v parlamentu. — Češki mestni zastop slovesno ugovarja proti razveljavljenju jezikovnih naredb ter omenja skrajne nehvaležnosti sedanjega zistema nasproti češkemu narodu. Razni zastopi čeških mest pozivljajo češke poslance, da naj nasproti novim razmeram ugovarjajo z obstrukcijo. — V Pilzenu so bile velike poulične demonstracije.

Dunaj, 3. oktobra. Nemški liberalci in nacionalci se dogovarjajo, da sklenejo premirje ter se združijo v jeden klub.

Dunaj, 3. oktobra. Cesar je odložil nameravano potovanje k dvornim lovom.

Dunaj, 3. oktobra. Nižje-avstrijski deželni odbor je pozval vlado, naj skliče deželni zbor h kratkemu zasedanju.

Dunaj, 3. oktobra. Prošnjo za dovolitev javnosti Komenskega šole je mestni šolski svet znova odbil.

Praga, 3. oktobra. Izvrševalni odbor mladočeške stranke je včeraj sklenil, sklicati v posvet takoj vse državne in deželne poslance in staviti na tem sestanku določene predloge gledé najstrožje opozicije nasproti vladi. Ob enem se naroči delegatom v izvrševalnem odboru desnice, da v tem smislu vplivajo na vse desniške stranke. — Mestni zastop je sklenil sinoči soglasen protest proti odpravi jezikovnih naredb.

Berlin, 3. oktobra. Nemška vlada je španski izplačala 25 mil. pezeta za odstop Karolinskih otokov.

London, 3. oktobra. „Standard“ poroča iz Newcastle, da je 20.000 oboroženih Burov zasedlo transvalsko mejo proti Natalu. — Omnibusni družbi v Londonu je vlada naročila, naj dostavi 1000 konj.

Umrli so:

30. septembra. Marija Dernovšek, posestnica, 52 let, Prešernove ulice 52, plućna tuberkuloza.
1. oktobra. Rozalija Doléchal, brivca hči, 4½ meseca, Marije Terezije cesta 9, želodčni katar.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 2. oktobra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl.	8 50	do gl.	8 52
» » pomlad	»	8 84	»	8 86
Rž za jesen	»	7 03	»	7 05
» » pomlad	»	7 35	»	7 37
Turšica za oktober	»	5 51	»	5 52
» » maj-junij	»	5 30	»	5 32
Oves za jesen	»	5 22	»	5 24
» » pomlad	»	5 64	»	5 65

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m., srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24 urah v mm.
2	9. zvečer	736-5	17-7	sr. jvzh.	poloblačno	00
3	7. zjutraj	737-0	14-2	sr. svzh.	sk. jasno	
	2 popol.	738-2	17-1	sl. jug	dež	

Srednja včerašnja temperatura 17-6, normale: 12-6°.

Izjava.

Z ozirom na razna obrekovanja, katera se o meni širijo, javljam, da bodem vsakega tožil, o katerem izvem, da jih bode v istem smislu širil.

V Sodražici, dné 30. septembra 1899.

803 2-1

Jože Oberstar.

Barve za učence imata v največji izbi v zalogi **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 228 19 11-6

Brata Eberl,

črkošlikarja, pleskarska obrt za stavbe in meblje, trgovina oljnatih barv.

Povodom bližnjega praznika Vseh svetnikov se dovoljujeva p. n. naročnikom najuljudneje priporočiti za pleskarska dela na pokopališču in zagotavljava pri najnižjih cenah najboljše izvršitev. 801 13-1

Izvrstna, naravna hrvaška

vina

priporoča iz svojega kleta

Mirko Broz v Zagrebu

Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l, itd. po 22, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896, 1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jemljem franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim za njih naravnost. 726 50-11

Št. 33537.

Razglas.

798 3-1

V smislu § 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so

proračuni o dohodkih in troških za leto 1900

1. mestnega loterijskega posojila,
2. amortizačnega zaklada mestnega loterijskega posojila,
3. mestnega vodovoda in
4. mestne klavnice

že sestavljeni in bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dni in sicer od 2. do 15. oktobra t. l. občanom na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 30. septembra 1899.

Javna zahvala.

Delavci tvrdke Samassove zahvaljujemo se najuljudneje tem potom za darila, katera smo prejeli v spomin povodom petdesetletnice gosp. Alb. Samassa. Gospodu jublantu kličemo:

Bog živi mnogo let!

802 1-1

Delavci tvrdke Samassove.

Telefon šte. 135.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet šte. 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dné do dné po 4½%. Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 3. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	99	gld.	50	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99	»	40	»
Avstrijska zlata renta 4%	117	»	45	»
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99	»	40	»
Ogerska zlata renta 4%	116	»	—	»
Ogerska krona renta 4%, 200	94	»	15	»
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	900	»	—	»
Kreditne delnice, 160 gld.	861	»	25	»
London vista	120	»	85	»
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	»	07½	»
20 mark	11	»	81	»
20 frankov (napoleonor)	9	»	57	»
Italijanski bankovci	44	»	50	»
C. kr. cekini	5	»	70	»

Dné 2. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171	gld.	25	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156	»	50	»
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195	»	50	»
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	»	70	»
Tisne srečke 4%, 100 gld.	—	»	—	»
Dunavske vravnave srečke 5%	128	»	—	»
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	»	50	»
Posojilo goriškega mesta	112	»	—	»
4% kranjsko deželno posojilo	—	»	—	»
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96	»	90	»
Prioritetne obveznice državne železnice	—	»	—	»
» južne železnice 3%	164	»	50	»
» južne železnice 5%	118	»	—	»
» dolenskih železnic 4%	99	»	50	»

Kreditne srečke, 100 gld.	196	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	160	»	—	»
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20	»	50	»
Rudolfove srečke, 10 gld.	—	»	—	»
Salmove srečke, 40 gld.	83	»	—	»
St. Genois srečke, 40 gld.	84	»	—	»
Waldsteinove srečke, 20 gld.	62	»	—	»
Ljubljanske srečke	23	»	25	»
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149	»	50	»
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3145	»	—	»
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	428	»	—	»
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	70	»	75	»
Splošna avstrijska stavbinska družba	102	»	50	»
Montanska družba avstr. plan.	277	»	40	»
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	190	»	—	»
Papirnih rubljev 100	127	»	50	»

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri frebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako frebanje. Kulantina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.